

Milliyet

- SAĞLIK BAKANLIĞI BAZI İLAÇLARI İNCELEMAYA ALDI
İLAÇTA YAN ETKİYE DİKKAT
- SAĞLIK BAKANLIĞI İLAÇ VE ECZACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NCE YAYINLANAN RAPORDA, ANTİBİYOTİKLERİN YÜZDE 41 ORANINDA YAN ETKİ YAPTIĞINI BELİRTTİ
- YAN ETKİ YARATAN İLAÇLAR ARASINDA ANTİBİYOTİKLERİ YÜZDE 29 ORANIYLA MERKEZİ SINİR SİSTEMİNİ ETKİLEYEN İLAÇLAR İZLİYOR
- SAĞLIK BAKANLIĞI, PENİSİLİN, ASPIRİN, MORFİN: SULFAMİTLİ VE CODEİNLİ İLAÇ KULLANANLARI, "YAN ETKİLERE" KARŞI UYARDI

* Hatice ÖZER—ANKARA

Antibiyotikler ile tüm sinir sistemi ilaçlarının hastalar üzerinde en fazla yan etki yapan ilaç grupları olduğu saptandı.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı (SSYB) İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü'nce yayınlanan raporda antibiyotikler ile antienfeksiyon ilaçları yüzde 41.3, sinir sistemi ilaçları ise yüzde 29.1 oranı ile "yan etkileri en fazla ilaçlar" arasında ilk sıraları alıyor.

Bakanlık yetkilileri, tüm ilaçların yan etkileri olabileceğini vurgularken, hastaların ilaç kullanırken mutlaka "doktor kontrolünde" olmaları gerektiğini söylediler.

Hormonal ilaçların ise "büyük kan dolaşımı" yolu ile tüm vücuda yayıldığından yanlış kullanımı sonunda vücudun bütün organlarının dengesini bozabilecek nitelikte bulunduğu bildirildi.

İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü'nce yayınlanan kitapçıkta en sık yan etki yapan ilaç grupları ile ilaçlar şöyle belirlendi:

EN SIK YAN ETKİ YAPAN İLAÇ GRUPLARI

* Antibiyotikler ve antienfeksiyon ilaçları: Yüzde-41.3, * Merkezi sinir sistemi ilaçları: Yüzde 29.1, * Hormonal ilaçlar: Yüzde 3.3, * Aşılar ve serumlar: Yüzde 4.3, * Otonom sinir sistemi ilaçları: Yüzde 3.5, * Antihistaminikler (Alerji için kullanılan ilaçlar): Yüzde

2.7, * Kardiyovasküler ilaçlar (Kalp damar ilaçları): Yüzde 2.4, * Sıvılar (Damar içine verilen sıvılar): Yüzde 2.1, * Tanı için verilen ilaçlar: Yüzde 1.1, * Diğerleri: Yüzde 4.7.

EN SIK YAN ETKİ YAPANLAR

Penicilin	yüzde	28
Sulfamidler	yüzde	13
Codein	yüzde	6.5
Tetanos antitoksini	yüzde	5-
Aspirin	yüzde	3.5
Morfin	yüzde	3.5

Gazi Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Farmakoloji Ana Bilim Dalı öğretim üyesi ve Türk Eczacıları Birliği Genel Sekreteri Doç. Dr. Nurettin Abacıoğlu raporda yer alan ilaçlar ile gösterdikleri yan etkileri ise şöyle özetledi:

* Penicilin ve sulfamidler: Penicilin bu ilaca karşı alerjisi olmayanlarda tedavi edici özelliği en yüksek olan antibiyotiktir.

Ancak hastaya verilmeden önce mutlaka deri altına az miktar penicilin verilip reaksiyon ölçülmesi suretiyle test yapılmalıdır.

Penicilin testi yapılmadan ilaç kullanıldığında alerjisi bulunanlar ürtiker (sınm belirlenemeyen alerjik döküntü) kaşıntı, bulantı, kusma, karın ağrısı, damak ve ağız mukozasında şişmeler, nefes yollarının su toplaması, boğazda adeta tıkanırçasına kitle hissi, ses kısılmaları, göğüste sıkışma duygusu, kalp ve damar atışlarında düzensizlikler ve ateş görülürken bu tip penicilin kullananların yüzde 10'unda ise ölümlü sonuçlanabilen koma hali görülebilmektedir.

Diğer bir antibiyotik türü olan sulfamidli ilaçlar ise mide ve bağırsak kanalı bozuklukları ile çeşitli zehirlenmelere, böbreklerde zedelenme ve özellikle kemik iliğinde bozukluklara neden olurken, hamile kadınların kullanması halinde ise sakat bebek doğumlarına yol açmaktadır.

* Codeinli ilaçlar: Genellikle öksürük ilaçlarında kullanılan codein, uyuşturucu etkisi fazla ve bağımlılık riski oldukça çok olan ilaçlardandır. Yan etkileri doza bağlı olarak değişmektedir.

* Aspirin: 12 yaşından küçük çocuklarda virüse bağlı enfeksiyonlar sırasında kullanıldığında beyinde (reye sendromu) denilen tahribata yol açarken, kullanan yetişkinlerde ise bünyeye bağlı olarak mide rahatsızlıklarına, ül-

serli hastalarda ülser azmalarına, kanamalara ve mevcut kanamaların uzamasına neden olabilir.

* Tetanos antifoksis: Penicilin yol açtığı antifatik şok adı verilen ve sonu ölümlü biten koma hallerine neden olabilir.

* Morfin: Bağımlılık yapıcı özelliği yüksek olan morfin hastalara ancak doktor kontrolü altında ve çok az dozda verilmeli ve bu doz giderek azaltılmalı.

SSYB İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü'nce hazırlanan raporda ilaç yan etkilerinin sistemlere göre dağılışı ise şöyle belirlendi:

* Mide ve bağırsak kanalı bozuklukları: Yüzde 35.6, * Kas ve sinirlerin birleştiği noktalarda meydana gelen bozukluklar: Yüzde 15.8, * Metabolik (vücut metabolizmasında meydana gelen bozukluklar: Yüzde 13, * Kalp damar sistemi bozuklukları: Yüzde 11.6, * Deri rahatsızlıkları: Yüzde 10.3, * Kanın yapısında meydana gelen bozulmalar: Yüzde 4.8, * Böbrek fonksiyonlarındaki bozulmalar: Yüzde 3.4, * Solunum sisteminde meydana gelen bozulmalar: Yüzde 1.4, * Karaciğerde meydana gelen bozulmalar: Yüzde 2.7.

SSYB İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü yetkilileri, ilaçların yan etkilerini incelemek üzere bastırılan 20 bin takip formunun çeşitli sağlık kuruluşlarına dağıtıldığını, sonuçların alınmaya başlandığını, ancak henüz değerlendirilmediğini de bildirdiler.

Milliyet

● HASTANELERE ZAM TEPKİ YARATTI DOĞUM KONTROLÜ YAPILAMAYINCA "ÖLÜM YOLU" NU KOLAYLAŞTIRDILAR

Yeni bir "Bayram müjdesi" daha. Sıra sıra zamlardan hastaneler de nasibini aldı. Hem de yüzde elli ile yüz oranında. Ayrıca yemekler de paralı olacaktı.

Artık, işin tadı tuzu kaçtı. Herkes, bu işin sonunun nereye varacağına kara, kara düşünmeye başladı.

Hastanelere zam... İlaçlara zam... Anlaşılan, "doğum kontrolünde" başarılı olamayanlar "ölüm yolunu" kolaylaştırmaya çalışıyorlar. Demek ki, "yaşamaya hakkımız" kalma-

mış. Devlet neden var?

Fakir fukara ne yapacak? Değil onlar, orta halli yurttaşlarımız bile bundan sonra hastanelerin yanından geçemeyecek.

Aslında zam gerekçesi de çok acı... Söz de devlet hastanelere yeterince tahsisat koyamadığı için "zam kaçınılmaz" hale gelmiş. Peki devlet neden var? Hastaneleri idare etmek için mi, yoksa vatandaşların sağlığını korumak için mi?

Bizim gibi yeterince parası olmayan yurttaşlarımız kendilerini "ölüm yolculuğuna" hazırlasınlar.

Zamlardan belki o zaman kurtulabiliriz.

Mehmet TAŞÇIOĞLU—İzmir

(4 Haziran 1986 Milliyet)

SABAH

● KANSERE KARŞI YENİ BİR ÜMİT "ALPHA INTERFERON" ADLI İLACIN KAN KANSERİ VE DİĞER KANSER ÇEŞİTLERİNİN TEDAVİSİNDE OLUMLU SONUÇLAR VERDİĞİ BELİRLENDİ

WASHINGTON- Interferon adlı ilacın bir yan ürünü olan "Alpha Interferon" ın başta kan kanseri olmak üzere diğer kanser türlerinin tedavisinde olumlu sonuçlar verdiği belirtiliyor.

Birleşik Amerika'da Yiyecek ve İlaç İdaresi tarafından da onaylanan "Alpha Interferon" adlı ilacın Amerika'da her yıl yaklaşık 2-3 bin kişinin ölümüne yol açan kan kanserinin bir çeşidi olan "kılı hücre deukemia" yi iyileştirdiği keşfedildi.

Yapılan araştırmalara göre söz konusu ilacı kullanan hastalardan "kılı hücre deukemia" yakalanarak iyileşenlerin oranı yüzde 92-94'e kadar çıkacak.

Yetkililer, bu hastalığa tutulan kişilerin adı geçen ilacı bir kaç ay kullanmaları sonucunda iyileştikleri belirtiliyor.

İlacın bir hastaya yılda 3-5 bin dolara mal olması bekleniyor.

"Alpha Interferon" un, deri kanserinin bir çeşidinin iyileştirilmesinde de olumlu sonuçlar verdiği kaydediliyor. İlacın göğüs ve ciğer kanserinde etkili olduğu yolunda ise henüz bir kanıt bulunamadı.

(14 Haziran 1986 Sabah)

Milliyet

- EN ÇOK ANTİBİYOTİK ETKİLENDİ
İLACA % 4-20 ZAM
- SAĞLIK BAKANLIĞI'NCA YAYINLANAN 5 SAYFALIK LİSTEYE GÖRE 264 ÇEŞİT İLAÇ PAHALILANDI

ANKARA, AA

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü tarafından 264 ilacın fiyatına yüzde 4-20 arasında değişen oranlarda zam yapıldı.

Yapılan zamlara ilişkin 5 sayfalık liste valiliklere gönderildi. Listede belirtilen yeni fiyatlara göre, zamdan en çok antibiyotikler etkilendi.

BAZI İLAÇLARIN ESKİ VE YENİ FİYATLARI:

	Eski	Yeni
Linkomisin kapsül (antibiyotik)	4.560.-	5.20.-
Biteral tablet (antibiyotik)	3.202.-	3.625.-
Sefril kapsül (antibiyotik)	8.695.-	10.350.-
Geopen tablet	6.588.-	7.774.-
Gamakuil draje (romatizma ilacı)	709.-	844.-
Analgol tablet (ağrı kesici)	250.-	300.-
R-X 340 ml. Suspansiyon (mide filmi)	570.-	625.-
Trasicor Retard tablet (kalp ilacı)	3.950.-	4.740.-
Lioresal tablet (antidepresif)	4.774.-	5.700.-
Anafranil draje (antidepresif)	2.750.-3.290.-	
Ranobel tablet (mide ilacı)	4.830.-	5.800.-
Doxtum tablet (varis ilacı)	2.185.-	2.622.-
Deksamisin damla (göz-kulak damlası)	240.-	288.-

(5 Haziran 1986, Milliyet)

Cumhuriyet

İLAÇ DANIŞMA MERKEZİ KURULUYOR

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı doktor ve eczacılar ile diğer sağlık personeline ilaç konusunda "teknik danışmanlık hizmeti" verecek bir birim kurmak için çalışmalar yürütüyor. Telefonla hizmet verecek olan "ilaç danışma merkezi" bünyesinde bulunan elemanlarla bu görevi yerine getirebileceği gibi, gerekli durumlarda çeşitli üniversitelerin tıp ve eczacılık fakültelerinden de "danışmanlık hizmeti" talep edilecek. SSBY yetkilileri kalp, şeker, yüksek tansiyon, kanser, böbrek hastalıklarıyla ilgili ilaçların kullanımında söz konusu merkezin önemli bir işlevi yerine getirebileceğini belirtiyorlar. Yetkililer, anılan merkezin çeşitli Avrupa ülkelerinde benzerleri bulunduğunu ve modern anlamda tıp ve sağlık hizmeti sunmanın bir koşulu olduğunu bildiriyorlar. (ANKA)

(15 Haziran 1986, Cumhuriyet)

DÜNYA

SAĞLIK BAKANLIĞI 25 BİTKİSEL KÖKENLİ İLAÇ ÜRETİM İZİNİ VERDİ

ANKARA (ANKA)

Daha önceleri baharatçılarda denetimsiz olarak satılan "şifalı otlar" bilimsel analizlerden geçirilerek ilaç haline geldi. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'nın kontrolleri yapılan 25 bitkisel kökenli ilaca üretim izni vermesi üzerine bu ilaçlar piyasaya çıktı.

Edinilen bilgiye göre, yararı oldukları saptanan ve yan etkileri bulunmayan söz konusu 25 ilacın ardından, çok sayıda yeni bitkisel kökenli ilaç da önümüzdeki günlerde piyasaya çıkacak.

Bu arada, diğer ilaçlar için sağlanan "serbestleştirici fiyat sistemi" gözönüne alınarak bitkisel ilaçlar için de buna benzer bir yaklaşım benimsendi. Bakanlık, piyasaya çıkan ve çıkacak olan bitkisel kökenli ilaçların fiyatını "rekabeti teşvik etmek gerekçesiyle" serbest bıraktı. Buna göre, piyasaya çıkan ilaç-

lara üretici firmalar 1500 lira ile 2000 lira arasında değişen fiyatlar koydular.

REKLAM İZİNİ VERİLMEDİ

Bitkisel kökenli ilaç üreten firmaların TV ve Radyo'da reklam yapılması yolundaki istemleri ise, SSYB tarafından "İlacın reklamı olmaz" gerekçesiyle reddedildi. Bakanlık yetkilileri ilaçta TV ve radyo yoluyla yapılacak reklamların "çok az yan etkisi bulunan bu ilaçların gereksiz tüketimine yol açacağını" bildirerek, bu istemi geri çevirirlerken, sözkonusu ilaçların üretiminden ambalajına kadar her aşamada büyük titizlik gösterildiğini bildiriyorlar. İlaç kutuları üzerinde ilacın bileşiminin ve dozajının yazılması zorunluluğuna uymayan firmalara izin verilmeyeceği ifade ediliyor.

(16 Haziran 1986 Dünya)

YENİ BİR SAĞLIK HİZMETİ BİRİMİ "ZEHİR KONTROL MERKEZİ"

ANKARA, (Hürriyet)- Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı, "gıda" ve "biyolojik materyal" ya da "kimyasal" zehirlenmelerde doktorlara ve halka hizmet edebilecek bir "merkez" kuruyor. Danışma görevi yapacak olan merkezin başkanlığına Hıfzıssıhha'da görevli Eczacı Nida Besbelli getirildi. Besbelli, Hürriyet'e yaptığı açıklamada, "Merkezimiz 24 saat halka ve hastanelere danışma hizmeti yapacak. Her türlü zehirlenmelerde Türkiye'nin her yerinden merkezimizi arayarak danışmak mümkün olacak" dedi.

Nida Besbelli, zehirlenme olaylarının neden kaynaklandığını şöyle açıkladı:

"Sağlık nedeniyle kullanılan ilaçlar, tarım veteriner ilaçları, evlerde haşerelere karşı kullanılan ilaçlar, deterjanlar, japson yapıstırıcıları cilalar, oda spreyleri, naftalin, duvar boyaları, parke cilaları, şampuanlar, oje, oyuncaklardaki boyalar, çamaşır beyazlatıcıları, çamaşır yumuşatıcıları, zehirli bitkiler, bozulmuş her türlü gıda maddesi..."

"DANIŞMA HİZMETİ"

Halkın zehirlenmeler karşısında ne gibi işlem yapacağını bilmediğini, doktora da geç

başvurduğunu, kolayısıyla ölümle sonuçlanan vakaların sıkça yaşandığını belirten Nida Besbelli, "Danışma hizmeti vereceğiz. Gerekirse hastanın doktorunu ya da hastaneyi arayarak, zehirlenmeye karşı kullanılacak ilaç, v.s. önereceğiz. Bu işi yürütecek doktorlarımız 24 saat merkezimizde nöbette olacaklar" dedi.

Besbelli, Zehir Kontrol Merkezlerinin tüm ileri ülkelerde bulunduğunu da sözlerine ekleyerek, "Hızlıklarımızı tamamlamak üzereyiz. Eleman eksikliğimizi de giderince hizmet başlayacak. Türkiye'nin her yerinden arana-cak olan telefonlarımız da 33 70 00 ve 33 70 01'dir" dedi.

(24 Haziran 1986 Hürriyet)

BİNLERCE YEŞİL REÇETE KAYIP

- UYUŞTURUCU İLAÇLARIN YAZIMINDA KULLANILAN YEŞİL REÇETELER İÇİN, TÜM ECZANELER UYARILDI

* Adnan GERGER — ANKARA

Uyuşturucu ilaçların alımında gösterilen ve doktorların özel izinle kullandıkları yeşil reçetelerin kaybolması üzerine tüm eczaneler uyarıldı.

Yetkililer, kaybolan yeşil reçetelerin Ankara ve Kırklareli Sağlık Müdürlüğü kurum ve kuruluşlarına tahsis edildiğini belirterek, "Reçeteler kaybolmuş veya çalınmış olabilir. Olayla ilgili soruşturmayı sürdürürken, eczacıların da bu konuda duyarlı olması istendi" dediler.

Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürü Doktor Osman Aslangil de, eczanelere gönderdiği genelgede, "Psikotrop maddelere ait ken dinden kopyalı yeşil reçetelerin kaybolduğunu" bildirerek, "Bu reçetelerle ilaç almak isteyenlerin en yakın sağlık veya emniyet kuruluşuna acil olarak ihbar edilmesini" istedi.

Kaybolduğu belirtilen üç nüshalı ve kendinden kopyalı yeşil reçetelerin seri numaraları ise şöyle belirlendi:

"683401, 877086, 877078, 21042, 21046, 21047, 311599, 311600, 349901, 350000."

(7 Temmuz 1986 Milliyet)